

KESKKONNAAMET

Tuuli Teppo
Riigimetsa Majandamise keskus
tuuli.teppo@rmk.ee

Teie 02.02.2026 nr 3-6.1/2026/577

Meie 03.03.2026 nr 7-9/26/2177-2

Seisukoht jõeliste elupaikade parandamise kavatsusele Soodla jõel

Austatud Tuuli Teppo

RMK on alustanud jõeliste elupaikade parandamise kavandamist Soodla jõel vastavalt taastamiskavale¹, mis on koostatud Kaitseväe keskpõlügeni riigi eriplaneeringu Natura hindamise hüvitusmeetmete kava raames 2025. aastal. Soovite Keskkonnaameti seisukohta, tingimusi ja soovitusi, millega arvestada tööde läbiviimisel. Samuti palute kooskõlastada tööde kavatsusdokument koos lisatud lähteülesannetega.

Eesti looduse infosüsteemi (EELIS, Keskkonnaagentuur) andmetel ei paikne kavandataval alal looduskaitsealade (LKS) § 14 lg 1 nimetatud kaitseala, hoiuala, püsielupaik või kaitstava looduse üksikobjekti kaitsevöönd. Ala piirneb üksnes kaitsealuse Jootme pargiga. Seetõttu puudub Keskkonnaametil juriidiline alus kooskõlastuse andmiseks. Saame esitada üksnes **arvamuse**.

1. Vee-elustikust

Soodla jõgi (VEE1087000) kuulub Soodla paisust suubumiseni Jägala jõkke (VEE1087000) lõheliste veekogude nimistusse². Lõheliste veekogul või selle lõigul on keelatud olemasolevate paisude rekonstrueerimine ulatuses, mis tõstab veetaset, uute paisude rajamine ning veekogu loodusliku sängi ja veerežiimi muutmine³, välja arvatud kui sellega parandatakse kalade kudemisvõimalusi⁴. **Keskkonnaameti hinnangul negatiivne mõju lõheliste veekogule puudub kuna kavandatavad tööd asuvad Soodla veehoidlast ülesvoolu. Tööd tõstavad eeldatavalt veekogu kvaliteeti.**

Vee-elustiku osas vajab täpsustamist kraavide sulgemine Rebase jääksoos. Lähteülesandes on märgitud kavatsus eemaldada Mustjõelt kõik koprapaisud, samas ei ole põhjendatud, miks seda on vaja teha ning kui palju neid eemaldatakse. Samuti puudub hinnang, miks kõnealune jõelõik on lõhilaste seisukohast väärtuslik. Paisude eemaldamine ilma kobarste arvukust reguleerimata ei anna püsivat tulemust. Kui jõelõik on oluline, peaks mõtlema ka kobarste arvukuse vähendamisele.

¹ „Kaitseväe keskpõlügeni Natura hüvitusmeetmete kava raames must-toonekurele (*Ciconia nigra*) sobivate toitumisveekogude looduslikkuse parandamine ja taastamine“.

² [Lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistu](#) § 2 p 93

³ LKS § 51 lg 1

⁴ LKS § 51 lg 1¹

2. Veeseadusest ja maaparandusseadusest

Soodla jõgi kuulub kas osaliste lõikudena või tervikuna riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude (maaparandussüsteemi kood 4108700020000) loetellu. Algab Sookülakraavi (VEE1087300) suudmest kuni lõpp-punkti Kohaliku tee nr 4000023 (Jootme–Suuga)truubi sissevoolust 1,52 km vv.

Veekeskkonnariskiga tegevuse registreerimine annab õiguse veekogust, välja arvatud meri, tahkete ainete paigutamine mahuga alates 5 m³.⁵ Lisa 2 tabel 1 kohaselt on maakivide maht kokku 5,23 m³. Registreeringu taotleja peab esitama sõltuvalt taotletavast tegevusest järgmist:

- kavandatava tegevuse kirjeldus, eesmärk ja põhjendus;
- kavandatava tegevuse iseloomustus ja tehniline kirjeldus koos ligikaudsete mahtudega;
- kavandatava tegevuse asukoha koordinaadid ja kirjeldus;
- mõjutatava põhjaveekogumi, veekogu nimi;
- andmete olemasolul veekogu registrikood ja kinnistu registriosa number ning katastritunnus;
- kavandatava tegevuse pinnavee või põhjavee omadustele, vee-elustikule või veega seotud elustikule avalduva võimaliku ebasoodsa mõju kirjeldus ja leevendusmeetmed;
- normaalpaisutustase, kui taotletakse veetaseme alandamise registreerimist;
- tegevuse elluviimise kavandatav aeg.

Registreeringu taotlemist ja andmist reguleerib lisaks veeseadusele ka „Veekeskkonnariskiga tegevuse registreerimise taotluse ja registreeringu andmekoosseis“.

Puu- ja põõsarinde raie ilma Keskkonnaameti nõusolekuta on keelatud VeeS § 118 lg 2 p-des 1 ja 2 loetletud veekogude rannal või kaldal⁶, välja arvatud maaparandussüsteemi ehitamiseks ja hoiuks. Puittaimestiku raie on maaparanduse kultuurtehniline töö⁷. Oluline on see, et raie saab ehitustööna olla ainult siis, kui toimub maaparandussüsteemi ehitamine või rekonstrueerimine ehk koos muu ehitus- või rekonstrueerimistöö tegemisega⁸. Puittaimestiku raie võib kultuurtehnilise tööna olla ka maaparandushoiutöö⁹. Riigi poolt korras hoitavatel ühiseesvooludel, mis kattuvad pinnaveekogumiga veeseaduse tähenduses, kavandatavatest maaparandushoiutöödest peab Maa- ja Ruumiametit ja Keskkonnaametit vähemalt viis päeva enne tööde alustamist¹⁰. Raie võib olla vajalik eesvoolu sängist takistuste eemaldamiseks, sängi kareduse vähendamiseks, nagu nt veekogusse vajunud/vajumas puude eemaldamiseks. Kui need sängi variseksid, tekib voolutakistus ja nõlva erosioonioht.

Keskkonnaamet juhib tähelepanu, et raiet veekaitsevööndis tuleb vältida lindude pesitsusperioodil. Juhul, kui soovitakse raiuda pesitsusperioodil, tuleb enne puude raiet veenduda, et seal ei oleks pesitsevaid lindusid. Lindude pesitsemise tippaeg on aprilli keskpaigast suve keskpaigani.

Eeltoodust tulenevalt tuleb taotleda veekeskkonnariskiga tegevuse registreering, mille taotlus tuleb Keskkonnaametile esitada vähemalt üks kuu enne tegevusega alustamist. Registreering on vajalik, kuna Keskkonnaamet peab saama kontrollida, kus, millises mahus, mis ajal jne on korrashoiutöid planeeritud teha ja vajaduse korral seada lisatingimusi. Registreeringu taotlemisel võib olla vajalik läbi viia eelhindang keskkonnamõju hindamise vajalikkuse kaalumiseks või keskkonnamõju hindamine. Puu- ja põõsarinde raieks veekaitsevööndis eraldi taotlust esitada ei ole vaja, sest töid

⁵ Veeseadus (VeeS) § 196 lg 1 ja 2 p 5¹

⁶ VeeS § 119 lg 2

⁷ Maaparandusseadus (MaaparS) § 8 lg 3 p 1

⁸ MaaparS § 8 lg 1

⁹ MaaparS § 44 lg 1

¹⁰ MaaparS § 44 lg 4¹

teostatakse maaparandussüsteemi ehitamiseks ja hoiuks. Lisaks peab teavitama kavandatavatest maaparandushoiutöödest ka Maa- ja Ruumiametit.

3. Kaitsealustest liikidest

Projektalal on registreeritud II kaitsekategooria lind jäälind (*Alcedo atthis*; KLO9130574) ja nahkhiired (hõbe-nahkhiir, tõmmu- või habelendlane, põhja-nahkhiir, pruun-suurkõrv; KLO9129115, KLO9129113, KLO9129112 ja KLO9129114). Piiritlemata II kategooria kaitsealuste liikide elupaikades rakendub isendi kaitse¹¹. Kaitsealuse loomaliigi isendi püüdmine ja tahtlik häirimine paljunemise, poegade kasvatamise, talvitumise ning rände ajal on keelatud¹². Keelatud on looduslikult esinevate lindude pesade ja munade tahtlik hävitamine ja kahjustamine või pesade kõrvaldamine ning tahtlik häirimine, eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal¹³.

Soodla jõe kaldal piirneb projektala III kaitsekategooria taimega soo-neiuvaip (*Epipactis palustris*; KLO9334754 ja KLO9334740) ja samblikuga lumi-nuisamblik (*Sclerophora pallida*; KLO9703103) ning II kaitsekategooria samblikuga võrk-nuisamblik (*Sclerophora peronella*; KLO9703102). II kaitsekategooria taimede ja seente kahjustamine, sealhulgas korjamine ja hävitamine, on keelatud¹⁴. Keelatud on III kaitsekategooria taimede hävitamine ja loodusest korjamine ulatuses, mis ohustab liigi säilimist selles elupaigas¹⁵.

Jäälind pesitseb puude või põõsastega ääristatud jõgede, ojade ja ka suuremate kraavide ääres, mille kõrgemad kaldad pakuvad võimalusi pesa uuristamiseks. Palume jäälinnu registreeritud elupaigas kaldaäärseid puid ja põõsaid mitte kahjustada. **Palume jäälinnu elupaigas teostada tööd ajavahemikul 1. august – 14. aprill, et mitte häirida pesitsust. Palume nahkhiirte elupaigas teostada tööd 1. september – 30. aprill ehk väljaspool nahkhiirte sigimisperioodi. Soo-neiuvaiba ja samblike leiukohtades palume vältida masinatega liikumist vegetatsiooniperioodil ja pehme pinnasega. Lisaks palume materjalide jt projektiks vajalike vahendite ladustamist soo-neiuvaiba ja samblike leiukohale mitte planeerida.**

4. Metsaseadusest

Metsaseaduse § 41 lg 14 kohaselt võib metsaomanik metsateatist esitamata raiuda kuni 20 tm puitu kinnisasja kohta aastas. Antud juhul on lähteülesannetes välja toodud, et raied on kavandatud maksimaalselt 20 tm / katastriüksuse kohta.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Krista Pukk

vanemspetsialist juhtivspetsialisti ülesannetes

looduskasutuse osakond

Gerda Kirs 54270402 gerda.kirs@keskkonnaamet.ee (looduskasutus)

Märt Kesküla 523 4410 mart.keskula@keskkonnaamet.ee (vee-elustik)

Leana Lõhmus 5323 0524 leana.lohmus@keskkonnaamet.ee (vesi)

¹¹ LKS § 48 lg 4

¹² LKS § 55 lg 6

¹³ LKS § 55 lg 6¹ p-d 1 ja 2

¹⁴ LKS § 55 lg 7

¹⁵ LKS § 55 lg 8